

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Ad Vnum Corpus Redactus

Philosophiæ R. P. Francisci De Oviedo Madritani Societatis Iesv Sacræ
Theologiæ Professoris Tomus II

**Oviedo, Francisco de
Lvgdvni, M.DC.LI.**

IV. Magis explicatur eadem sententia, & incidens explicatur difficultas de
obiecto scientiæ visionis, & simplicis intelligentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95526)

minata ad essentiam. Difficultas hæc præcipue locum inuenit in opinione, quæ præcisiones obiectiuas admittit, quam modò suppono ad formalitates essentia, & existentia iuxta sententias omnium exactius explicandas.

2 Plerique Doctores non multum curantes de modo, quo essentia ab existentia distinguatur supponere videntur essentiam, & existentiam ex parte obiecti per rationem distinguere, diuersasque formalitates attingi ex parte obiecti essentia, & existentia conceptu, quod fert communis omnium sententia.

3 Ingeniosus admodum, & acutus semper Aureolus docuit in 1. distinct. 8. q. 1. art. 4. proposit. 3. & quest. 4. art. 2. 5. est ergo intellectum nostrum nullam distinctam formalitatem præcendere inter essentiam, & existentiam, & non correspondere duplex conceptibile, seu duplicem rationem obiectalem, sed eandem simplicem, quando concipimus in creaturis essentiam, & esse, & tantum tunc reperiri duplicem concipiendi modum. Hanc fuisse Scoti mentem non leuiter indicant illa, quæ ex eodem Scoto refert Soar. supra n. 19. & quod magis est, idem videtur sentire D. August. lib. 12. de Ciuit. Dei, cap. 1. & lib. 2. de morib. Manich. c. 2. cuius verba refert idem Soar. tenent eandem sententiam Licher. & Gabr. apud Soar. ibidem, qui non parum in hanc sententiam inclinat n. 23. ubi asserit posse dici existentiam esse de essentia creaturæ actu constitutæ, seu creatæ ut talis est. Hanc sententiam amplectuntur P. Hurt. disp. 8. Metaph. sect. 3. §. 72. & Arriaga disp. 2. sect. 4. & ferè omnes bonæ notæ recentes. Sit

4 PRIMA CONCLUSIO. Essentia actualis formaliter ut actualis, non distinguitur ab existentia, neque ex parte actus, neque ex parte obiecti: Ratio est facilis: existentia ex parte obiecti est, & ex parte actus apprehenditur vltima actualitas: ergo essentia dicens actualitatem dicit existentiam, & idem est formaliter adhuc respectu intellectus, ens actuale, ac ens existens, & essentia actualis, ac essentia existens. Confirmatur: id per quod ens essentialiter constituitur actuale est actualitas: sed actualitas est formaliter existentia: ergo ens, & essentia constituuntur actualia per existentiam: ergo non possunt cognosci, ut existentia, quin ex parte obiecti, & ex parte actus existentia cognoscatur, quia nihil potest cognosci ut tale, quin ex parte actus cognoscatur illud, per quod constituitur. Dixi non distinguere, quia inconueniens non est ex parte actus distinguere essentiam actualem ab actualitate inadæquate, tanquam includens, & inclusum, quia potest intellectus ex parte actus apprehendere essentiam actualem ut quoddam concretum resiliens ex essentia cognita eo modo, quo cognoscitur ab actuali, & possibili, & ex actualitate, seu existentia. Confirmatur: ens nondum existens non est simpliciter ens, sed tantum obiectiue, seu conditionate: ergo ad hoc ut intelligatur ens simpliciter, debet actu intelligi existens: ergo ratio formalis entis simpliciter, & actu, quod tantum dicitur esse ex parte actus, & ex parte obiecti, est ratio existentis, idemque formalissimè importat ens actu, & existens: ergo idem formalissimè importat essentia actualis, & existentia: ergo essentia, quæ formaliter, & actu non tantum esset, sed est, est formaliter existentia, quæ non tantum esset, sed est, & essentia possibilis, quæ tantum dicit essentiam quæ est obiectiue, & physicè esset, dicit existentiam, quæ est obiectiue, & physicè esset. Confirmatur: ens in potentia, seu ens possibile dicit ens per propria prædicata essentialia non repugnans existere, seu capax existendi: ergo ens in actu dicit ens actu existens absque aliquo intrinseco superaddito propriis prædicatis, quæ concipiuntur capacia existendi, siquidem ipsa capacia per se ipsa fuerant præconcepta terminandi formaliter per se ipsa actionem, ex vi cuius producerentur, quod est formaliter per se ipsa existere: ergo ens possibile, seu essentia possibilis non distinguitur ab existente possibili, seu existentia possibili, & ens in actu non distinguitur ab existentia in actu. Ens possibile voco, quod abstrahit à purè possibili, & existenti, quia ens purè possibile ut purè possibile, connotat negationem entis existentis, quæ contradictoriè seu priuatiue opponitur cum ente simpliciter existenti, & cum illius existentia. Libentius dico prædicata essentialia creaturæ absque vilo intrinseco realiter, aut per rationem superaddito existere, quando de facto existunt dependenter à causa prima, quam entitatem creatam existere per suam essentiam, quia hic loquendi modus æquiuocationem parere potest, quæ cauenda semper est, sæpe enim, existere per

Francisc. de Ouedo, Philosoph. Tom. 1. 1.

essentiam sonat, existere indefectibiliter omnino antecedenter necessariò, & independenter ab omni alio, quod proprium est Dei, & nulli potest creaturæ competere, licet quando de facto existit, existat formaliter per proprium suum constitutum, quod non distinguitur à sua essentia, quia quidquid est in creatura actuali quantumvis sit illius constitutum, & propria essentia, per se ipsum terminat actionem, quæ producit, quod est per se ipsum existere, quia actu existere, seu simpliciter esse, & existere creaturæ formaliter dicit esse terminum actionis, ex vi cuius producit.

5 SECUNDA CONCLUSIO. Essentia actualis, & ipsa formalis existentia non distinguitur formaliter, & ex parte obiecti ab essentia possibili abstrahente à purè possibili, & existenti. Sit ratio: Si inter existentiam actu exercitam, & essentiam ut possibilem distinguerentur formalitates, eodem modo essent distinguishendæ inter existentiam, ut actu exercitam, & eandem ut possibilem præcisue, seu inter existentiam actu exercitam, & essentiam eiusdem, ut possibilem præcisue, & sic in infinitum procederetur. Secundo efficacius: Nulla formalitas est actu existens, quæ non sit possibilis, & præcesserit in illo priori potentia Logica ad existendum: ergo nulla formalitas est actu existens, quæ non includatur in eadem entitate ut possibili, seu nulla formalitas est in ente actu existente, quæ formaliter per se ipsam non sit possibilis. Rursus nulla formalitas concipitur in ente possibili, quæ non concipiatur existens, quando illud ens concipitur existens: ergo neque ens possibile dicit aliquam formalitatem, quam non dicat existens, neque vllam dicit existens, quæ in eodem ut possibili non cognoscatur: ergo ens ut existens, & ut possibile præcisue non distinguuntur per formalitatem aliquam, quæ cognoscatur in vno, & non in altero.

6 Confirmatur: quando Deus cognoscit creaturam possibilem indifferentem ut producatur, vel non producatur, vel cognoscit omnes formalitates, quæ postea sunt in ipsa iam existenti, & producta, vel non: Si cognoscit omnes formalitates, infertur creaturam possibilem, seu in statu possibilitatis constitutam includere ex parte obiecti omnes formalitates, quas eadem dicit existens: ergo creatura existens nullam addit formalitatem supra illam, ut possibilem. Si dicas in creatura possibili non cognosci à Deo omnes formalitates, quæ sunt in eadem creatura iam existenti, sequitur formalitatem illam non cognitam in creatura possibili repertam in creatura existenti, fuisse à Deo productam, quin cognitio illius formalitatis productionem eiusdem præcesserit. Dicendum ergo est Deum cognouisse in creatura possibili formalitates omnes, quas in existenti cognouit, quod ex libertate, quæ Deus quacumque creaturam secundum omnia, quæ dicit intrinsece producit, manifestè infertur.

7 Obiic. Existentia concipitur tanquam accidens superueniens essentia illi, quæ præcendebat ab actuali, & possibili: ergo ab illa distinguitur ex parte obiecti. Nego consequentiam, quia sæpe plura, quæ tantum ex parte actus distinguuntur concipimus ut passionem illorum, à quibus non distinguuntur ex parte obiecti, ut contingit in vnitatem, quæ est passio respectu entis, & in communi sententia ab illo non distinguitur ex parte obiecti.

8 Obiic. secundo: A parte rei existentia tantum identificatur cum essentia actuali: ergo ex parte obiecti non potest cum alia essentia identificari, nego consequentiam, quia à parte rei non datur essentia præcendens, & ita non potest à parte rei distinguere, neque identificari essentia præcendens, per intellectum tamen datur essentia præcisa ex parte actus ab existentia, & à negatione illius, & ita potest in illo statu, in quo concipitur præcisa dici identificata essentia, quia ex vi illius actus cognoscitur idè formale obiectum, quod per actum terminatum ad essentia actualem cognoscitur.

PUNCTUM IV.

Magis explicatur eadem sententia, & incidens explicatur difficultas de obiecto scientia visionis, & simplicis intelligentia.

1 EX his principiis grauis deciditur questio acriter inter Theologos exagitata de distinctione obiecti scientia simplicis intelligentia, & visionis Dei, & de distinctione harum

harum scientiarum, quam in nostris gymnasiis natam fuisse & adultam testatur P. Heric. tract. de scientia Dei disp. 9. c. 2. Ne recens Philosophus Theologicis terminis perturbetur mente teneat scientiam simplicis intelligentiæ in Deo dicere cognitionem terminatam ad obiectum possibile, & scientiam visionis in eodem appellari cognitionem ad obiectum iam existentem terminatam. Ex quo fit idem esse inquirere quomodo differant obiecta scientiæ simplicis intelligentiæ, & scientiæ visionis, ac inquirere, quomodo differant obiectum cognitionis, quæ cognoscitur ens possibile, & obiectum scientiæ, quæ idem ens iam existens cognoscitur, quod tandem est idem, ac querere quomodo differant obiectum possibile, & existens, quia cum Deus cognoscat obiecta ut sunt in se, & ratione different obiecta cognitionis terminatæ ad rem possibilem, & cognitionis ad eandem existentem terminatam, quæ res possibilis & existens differunt. Ex quo inferes ex principiis purè Philosophicis decidenda esse quæstionem de distinctione obiectorum scientiæ visionis, & scientiæ simplicis intelligentiæ, & sequè omnino eandem cum illa, quam modò tractamus, quomodo videlicet differant res possibilis, & eadè existens.

2. Vulgaris sententia fert per scientiam simplicis intelligentiæ cognosci obiectum secundum suam naturam, & secundum propria prædicata essentialia, & non secundum existentiam. Ratio huius sententiæ est per scientiam simplicis intelligentiæ cognosci obiectum indifferens ad existendum, & non existendum, ex quo videtur inferri non cognosci ut existens, quia obiectum quatenus existens non est indifferens ad existendum, & non existendum. Peccat hæc sententia, quia non explicat quomodo natura, seu prædicata essentialia obiecti terminent cognitionem Dei, & non eandem terminet existentia eiusdem obiecti cum eadem natura realiter identificata, cum obiecti prædicata circa obiecta identificata secundum veriorum sententiam admittenda non sit adhuc in cognitione creata, & in cognitione diuina, de qua agimus nullo modo liceat admitti. Secundò, quia, ut dicebam supra, nulla formalitas potest reperiri in creatura existenti, quam Deus prius natura, quam existeret, non præconcepit ut possibilem: ergo scientia visionis non terminatur ad formalitatem aliquam, ad quam non terminetur scientia simplicis intelligentiæ.

3. Affirmant alij scientiæ visionis, & scientiæ simplicis intelligentiæ cognosci eandem formalitatem, in diuerso tamen statu, quia per scientiam visionis videntur secundum exercitium actuale, secundum quod scientia simplicis intelligentiæ non videntur. Hic dicendi modus impugnationem præ se fert, quia status ille, & illud actuale exercitium, vel distinguitur ab obiecto cognito, ut possibile, & existenti, vel non distinguitur: si distinguitur, iam scientiæ visionis cognoscitur aliquid obiectum existens non præcognitum scientiæ simplicis intelligentiæ: si non distinguitur, necessariò terminabit scientiam simplicis intelligentiæ, quam terminat obiectum cum illo modo identificatum.

4. Respondent alij per scientiam simplicis intelligentiæ cognosci obiecta ut non entia, & per scientiam visionis eadem ut entia cognosci. Contrà: per scientiam simplicis intelligentiæ cognoscitur obiectum ut ens, & per scientiam visionis cognoscitur ut non ens: ergo non secundum eandem formalitatem utraq; scientiæ obiectum cognoscitur. Secundò cognoscere obiecta ut non entia, vel dicit cognosci negationes obiectorum, vel dicit cognosci obiecta cum connotatione ad negationes. Non prius, quia cognitio negationis distinguitur à cognitione obiecti, seu quia negatio cognita ad habitum cognito distinguitur non posterius, quia cognoscere obiectum cum connotatione ad negationem est cognoscere obiectum, & negationem, illud in recto, & hanc in obliquo, & eadem redit quæstio, quidnam sit obiectum illud in recto cognitum, quod connotat negationem. Vltimò: in illo statu obiectum est indifferens ad negationem, & ad sui existentiam, hoc est, ad existendum, & non existendum: ergo in illo statu non connotat negationem: ergo in illo statu non cognoscitur cū connotatione ad negationem.

5. Noster Heric supra citatus tenet idem obiectum secundum eandem rationem formalem utramque cognitionem simplicis intelligentiæ, & visionis terminare cum diuerso tamen connotato: nam Petrus, v. g. cognitus scientiæ simplicis intelligentiæ connotat suam causam indifferenter ad productionem, & ad negationem productionis. Hæc sententia eandem patitur difficultates, quas contra præcedentem expendimus, quia causa in actu secundo determinatur

per actionem ab illa procedentem, neque determinatio causæ dicit in causa aliquid illi intrinsicè: ergo ad hoc ut intelligatur causa in actu secundo determinata debet intelligi actus secundus, seu actio iam existens, quæ tantum nata, sed indifferens. Dicit ergo noster Heric, quid intelligatur in ipsa actione quando absolute intelligitur existens, & iam determinans in actu secundo virtutè causandi, quod non in eadem actione intelligitur, cum concipitur tantum rem causæ. Confirmatur, & declaratur: causa indeterminata dicit entitatem causæ, & actionem possibilem: ergo tota differentia reperta inter causam determinatam, & non determinatam sumenda est ex differentia, quæ reperitur inter actionem existentem, & actionem possibilem: ergo explicandum est quomodo differant obiectum cognitionis, quæ cognoscitur actio existens, & obiectum cognitionis, quæ cognoscitur actio possibilis, ut explicetur quomodo differant obiectum cognitionis, quæ cognoscitur causa determinata, & obiectum cognitionis, quæ eadem causa indifferens cognoscitur.

Huic difficultati huc vsque satisfactum non fuisse docet Heric supra n. 13. & Alarcon Mineral non tribolare illam explicanti se daturum promittit, fatetur enim se nunquam percipere potuisse quomodo hæc obiecta differant, quòdve discrimen inter obiectum possibile, & idem iam existens reperitur.

Noto pro solutione huius difficultatis existentiam formalissimam rei, & eandem existentem cum eisdè circumstantiis, quas hic & nunc habet, dum existit, posse cognosci per iudicium, quod dicit intellectus, hæc existentia, seu hoc obiectum existens de facto datur à parte rei, cum his omnibus circumstantiis, eandemque existentiam, seu idem obiectum existens posse cognosci cognitione, quæ dicit intellectus, hoc obiectum, quod apparet existens cum omnibus his circumstantiis non est illatum contradictionis, quod iudicium æquiualeat huic: si hoc obiectum de facto existeret cum omnibus circumstantiis, quibus obicitur, existeret absque vlla contradictione, est etiam æquiualeat iudicio, quod dicit intellectus, hoc obiectum potest produci ab omnipotentia absque vlla contradictione. Per hæc tria iudicia, quæ æquiualeant esse dicimus, etiam si obiectum cognoscatur ut existens, & ratio formalissima existentie, non affirmatur illud obiectum existens dari de facto à parte rei, sicuti iudicatur per duo illa priora. Dari hæc iudicia respectu cuiuslibet obiecti possibilis probatione non indiget, est enim per se notum, ut quilibet rem attentè contemplanis deprehendat.

Insuper noto, quod certissimum est videlicet Deum cognoscere omnia obiecta cognoscibilia omni modo, quo possunt cognosci absque vlla cognoscentis imperfectione. Ex quo infero, Deum modò cognoscere Ioannem existentem, & Petrum non existentem actu quodam, quod dicit de Ioanne, qui de facto existit: si Ioannes existeret, existeret absque vlla contradictione, quod est idem ac dicere, si velim Ioannem producere, Ioannes existeret absque vlla contradictione, est idem ac dicere Ioannes est obiectum meæ omnipotentie; eadem ratione de Petro, qui non existit, idem enunciat, de utroque enim æquè verum est dicere: si existat, existeret absque vlla contradictione, &c. Ex vi horum actuum certum est non iudicare Deum de facto existeret Ioannem, qui de facto existit, neque non existeret Petrum, qui de facto non existit, quia actus illi sunt de obiecto conditionato, quod nihil ponit in esse. Deinde cognitio, quæ Deus dicit Ioannes existit, & cognitio, quæ dicit Petrus non existit, supponunt decreta libera Dei, quibus decreuit Ioannem existeret, & Petrum non existeret: cognitio verò, quæ dicit: si Ioannes existeret, existeret absque vlla contradictione, nullum connotat decretum liberum Dei absolute existens: ergo ex vi cognitionis, quæ dicit Deus: si Ioannes existat, existeret absque vlla contradictione, non dicit absolute Ioannem existeret, etiam si cognitio illa ad existentiam terminetur.

Ex his infero scientiam visionis, & simplicis intelligentiæ non distingui ex parte obiecti, ut probant rationes supra factæ, distingui tamen ex modo, quo idem obiectum formalissimum cognoscitur, quia per scientiam visionis cognoscitur obiectum existens actu quodam, quod dicitur hoc obiectum datur à parte rei, & simpliciter est existens, scientiæ verò simplicis intelligentiæ cognoscitur actu, quo tantum

tū dicitur hoc obiectum existens ex se non est illatum contradictionis, seu obiectum existet abque vlla contradictione, si existat, quem actum, & alios illi æquivalentes, seu eundem alio modo significatum suprà explicui. In hoc ergo actu affirmo consistere scientiam simplicis intelligentiæ, qui dicit iudicium quoddam, quod Deus fert de omni obiecto possibili, & quod necessum est præcedere omne decretum producendi quamcumque creaturam, vt Deus cognoscat creaturam, quam vult producere, & ita liberè illam producat, vt antequam dicat, volo producere hunc effectum illum discernat ab aliis, quæ contradictionem inuoluunt, ne frustra, & improuidè decernat aliquod obiectum in se repugnans, & illius decretum ex repugnantia obiecti irritum fiat, quod contingere manifestam inuoluit implicationem.

10 Diximus non distingui obiectum primarium scientiæ visionis, & scientiæ simplicis intelligentiæ, quia si quis contendat iudicium hoc, si Petrus existat existet abque vlla contradictione respicere tanquam obiectum primarium Petrum existentem, & tanquam obiectum secundarium negationem contradictionis, quam Petrus non inferret, quam contradictionis negationem, neque vt obiectum secundarium respicit iudicium, quo absolutè dicitur Petrus existit, non multum de hac re contendendum est, quam non sine fundamento dici existimo.

11 Obiicies: apprehensio visionis, & apprehensio simplicis intelligentiæ distinguuntur: ergo scientia visionis, & scientia simplicis intelligentiæ distinguuntur independentè à modo, quo Deus iudicat de obiecto cognito per vtramque scientiam. Resp. in Deo non dari simplices apprehensiones, sed intuitiva iudicia, quibus omnia cognoscit eo modo, quo sunt, & omni modo, quo sunt cognoscibilia.

12 Obiicies secundò: multa sunt possibilia cognita scientia simplicis intelligentiæ, quæ nunquam existunt: ergo non potest Deus cognoscere horum existentias: ergo scientia simplicis intelligentiæ non terminatur ad existentiam horum possibilibum. Confirmatur: scientia Dei terminatur ad obiectum quod est: sed non est existentia horum possibilibum ergo scientia Dei non terminatur ad illorum existentiam, sed tantum ad possibilitatem. Concesso primo antecedenti distinguo primum consequens: scientia Dei non potest terminari ad existentiam possibilibum, quæ non erunt, actu, quo dicat hæc existentia est, aut erit in rerum natura, concedo consequentiam: actu, quo dicat esse sine contradictione, si de facto esset, seu hæc existentia non est illatua contradictionis, nego consequentiam. Ad confirmationē respondeo Deum tantum cognoscere existentias eorum, quæ sunt actu, quo dicat absolutè existere cognoscere tamen existentias possibilibum, quæ non sunt, aut erunt, actu, quo dicit, hæc existentia non est illatua contradictionis, seu hæc existentia daretur in rerum natura abque vlla distinctione, si ego vellem illam producere, &c.

13 Obiicies tertio: Diuersus modus tendendi prouenit ex diuersitate obiecti: ergo si obiectum non est diuersum, modus tendendi non poterit esse diuersus. Distinguo antecedens: diuersus modus adequatus tendendi in obiectū prouenit ex diuersitate obiecti, transeat antecedens: diuersus modus inadæquatus tendendi, nego antecedens, quia idem obiectum est cognoscibile per varios actus quibus veritates diuersæ de illo enuntiarī possunt, & ita circa idem obiectum potest dari actus, quo Deus iudicet existere tale obiectum, qui actus erit scientia visionis, & inadæquatus modus tendendi in tale obiectum, quia potest Deus in illud tendere actu, quo non dicat existere, sed quod existeret.

41 Obiicies quardò: Actus quo Deus cognoscit existentiam Petri esse obiectum omnipotentis, non solum fertur in existentiam Petri, quæ esset, seu in Petri possibilitatem, sed etiam in ipsam omnipotentiam absolutè existentem. Resp. illum actum in recto respicere existentiam Petri, quæ in omnipotentia continetur, & in obliquo ipsam omnipotentiam, quod inferendum est ex eo, quod non possit cognoscere existentiam Petri in omnipotentia, quin eodem actu tangatur omnipotentia, de quo non disputo, ex quo ad summum poterit inferri actum illum non esse simplicis intelligentiæ, quatenus fertur in omnipotentiam, quod libenter admittam, non tamen licet inferri non esse simplicis intelligentiæ respectu existentie Petri, quia idem actus attingens duplex obiectum potest dici scientia visionis respectu vnius, & scientia simplicis intelligentiæ respectu alterius.

Pura quæ de existentia disputantur iuxta nostra principia vix quæstioni materiam præbent: breuiter singula percurram.

Primò inquiri solet quid perfectius sit an essentia, an existentia. In nostra sententia comparatio hæc fieri nequit, cum idem sit essentia, & existentia, & idem se ipso neque perfectius, neque imperfectius est. In Thomistarum sententia præterit non nemo maiorem perfectionem existentie tribuere, quam essentia, quia hæc est potentia, illa est actus. Sto pro essentia, cui maior perfectio necessariò danda est, quia est principium omnium operationum, radix passionum, & proprietatum; quod si essentia non existenti nulla debeatur operatio, nullaque existens proprietates, tantum probat existentiam esse conditionem, sicuti approximatio ad agendum in passum, quod non arguit maiorem existentie perfectionem, quia operatio non debetur nisi potentia applicata, & nihilominus metimur per operationes perfectionem virtutis, & non applicationis, operatio enim substantialis, seu ad substantiam terminata arguit principium productuum intrinsecè substantiale, & non arguit applicationem substantialem, sed accidentalem, quia omnis approximatio rerum creaturarum dicit ipsarum præsentias, quæ accidentales sunt. Ratio pro opposita sententia adducta nullius est momenti, sunt enim plures actus imperfectiores potentia, quam actuant: intellectio accidentalis est actus animi rationalis, quo longè imperfectior est, & intra idem substantie genus substantia est actus naturæ Angelicæ, & hæc multum illius perfectione excedit.

Docuit aliquando Bañez apud Hurtad. disp. 6. sect. 5. §. 8. existentiam neque esse substantiam, neque accedens, quod omnes nec dempro Bañez, qui postea sententiam hanc retractauit meritò impugnant. Neq. solum grauius peccat in Philosophia modus iste, dicendi sed etià in Theologia non sine scrupulo potest procedere, ex illo enim inferitur contra Concilium Tridentinum in Eucharistia aliquid manere præter accidentia panis, quia manebat existentia panis, quæ in sententia Bañez, existeret accidentium existentia. Quam opinionem reprehendit P. Soar. 3. part. t. 3. disp. 49. sect. 4. §. sed quæret. Impugnatur modus iste dicendi ex communi diuisione entis in substantiam, & accedens. Secundò quia omne ens vel est intentū propter se vel propter aliud. Si propter se, est substantia. Si propter aliud, est accedens: ergo omne ens vel est substantia vel accedens. Sic arguo iuxta differentiam substantiæ, & accidentis, quam assigno, & propugno Contr. 6. punct. 1. Alij iuxta diuersa principia haud inefficacius arguunt. Sic enim Ariaga & alij plures. Omne ens vel est de primo conceptu rei, vel non. Si est de primo conceptu rei est substantia, si non est de primo conceptu rei, est accedens: ergo omne ens, vel est substantia, vel accedens. Supponit hic modus arguendi essentiam substantiæ dicere esse de primo conceptu rei, & essentiam accidentis importare esse extra primum conceptum rei, quia differentia admittit inter substantiam, & accedens rectè procedit argumentum.

Dicendum est n opinione, quæ existentias superadditas admittit, existentiam substantiæ esse substantiam, & existentiam accidentis esse accedens. Posterior pars per se patet, essentia enim accidentis non debet potest existentia, quæ sit substantia, huic enim accidentia debentur, & nūquam accidentibus imperfectioribus perfectior substantia debetur tanquam illorum proprietates, seu affectio, sed tanquam causa, à qua accidentia dependent, & in quam natura sua ordinantur.

In sententia non distinguente existentiam ab essentia, vtramque ab eisdem principiis procedere necessum est. Communis est sententia inter Thomistas distinguentes existentiam ab essentia vtramque per eandem actionē procedere, quod defendi poterit si dicatur existentiam non dependere ab essentia tanquam causa materiali, si autem existentia dependeat ab essentia tanquam à causa materiali non poterunt per eandem actionem produci, quia implicat per eandem actionē produci id, quod ab aliquo dependet ex vi actionis, & aliud à quo illud dependet, quia omnia, quæ ex vi actionis produciuntur, necessariò ex vi actionis dependent ab omni alio, à quo dependet actio,